

Premijerski sat – 17. jul 2019.

Klub poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore

Miloš Nikolić

POSLANIČKO PITANJE

Predsjedniče Markoviću, kako ocjenjujete aktuelnu turističku sezonu i domete vaše Vlade kada je u pitanju sektor turizma u dosadašnjem mandatu, te da li uspijevate da ispunite ono što su strateški ciljevi u oblasti turizma a tiču se prije svega transformacije Crne Gore u elitnu turističku destinaciju i smanjenja sive ekonomije kroz bolju naplatu boravišne takse kao i prihoda od PDV-a i po osnovu poreza i doprinosa?

OBRAZLOŽENJE

Gospodine Markoviću, smatrao sam da je važno da vam postavim ovo pitanje iz dva razloga. Prvi razlog je svakako važnost koju sektor turizma ima za ukupnu crnogorsku ekonomiju. Naime Crna Gora je prethodne godine ostvarila nešto preko milijardu eura prihoda od turizma a imajući u vidu da je BDP bio na nivou od oko 4,5 milijarde dolazimo do zaključka da prihodi od turizma čine oko 22% crnogorskog BDP-a. Drugi razlog je to što u javnosti često možemo čuti različite i međusobno suprotstavljene stavove kada su u pitanju komentari aktuelne turističke sezone u Crnoj Gori te smatram da je važno zbog javnosti da čujemo precizne podatke o stanju u sektoru turizma kao i o svemu onome što je Vlada postigla u ovoj oblasti u prethodne dvije godine.

Dodatno, vjerujem da je ovo pitanje koje ima značaj za gotovo svakog građanina Crne Gore jer iz godine u godinu prisustvujemo sve većem razvoju turističkih potencijala i turističke ponude na sjeveru Crne Gore, kako u ljetnjim tako i u zimskim mjesecima. U tom kontekstu naročit doprinos daje i projekat razvoja Bjelasice, Komova, Durmitora i Hajle za šta Vlada planira da do kraja 2021.godine uloži oko 113 miliona eura. Ovo je, po mom mišljenju, jedan od najvažnijih projekata u istoriji Crne Gore budući da će ne samo u potpunosti promijeniti sliku turističke ponude Crne Gore već će i omogućiti kvalitetniji život i bolje šanse za ljude na sjeveru naše države čime se stvaraju pretpostavke da sjever bude region u kojem se ostaje i u koji se dolazi, a ne region iz kojeg se odlazi.

ODGOVOR

Poštovani poslaniče Nikoliću,

Mnogo je neprovjerenih informacija i istovremeno i kampanja koje se plasiraju iz svakojakih izvora. Jedna od onih koje se rado i svake godine ponavljaju, jeste i o propasti naše turističke sezone. Na sreću – sve bolji bilansi iz godine u godinu demantuju takve prognoze, odnosno, takvu kampanju čine besmislenom.

Drago mi je da i ovoga puta komentarišemo ovu važnu temu, pa ćemo, uvjeren sam, na jesen govoriti o novim ostvarenim rezultatima i kvalitetima u turizmu.

Uspjeh ne dolazi sam. Iza svega stoji naporan rad Vlade, da infrastrukturu i smještajne kapacitete dovedemo do nivoa koji će zadovoljiti vrlo zahtjevne kriterijume naših emitivnih tržišta. Ukazaću na činjenicu da smo 2006. u Crnoj Gori imali samo 31 hotel visoke kategorije (2 sa pet i 29 sa četiri zvjezdice), a danas Crna Gora ima 171 hotel visoke kategorije (19 sa pet i 152 hotela sa četiri zvjezdice) od čega je u posljednje dvije godine (u 2017. i 2018. godine) izgrađeno njih 35.

Dakle, od 2006. godine do danas to je 140 hotela više! Vjerovatno to javnost i ne zna - mi smo praktično u posljednjih 12 godina svakog mjeseca otvarali po jedan hotel visoke kategorije.

Kakvi su naši dalji planovi, dovoljno govori podatak da je od 2016. godine u velike razvojne projekte na primorju uloženo preko pola milijarde eura. Upravo zahvaljujući uslovima koje smo stvorili i reputaciji koje je naša zemlja stekla kod velikih stranih investitora danas u Crnoj Gori imamo poznate hotelske grupe, kao što su: Hilton, Aman, Ridžent, Šeraton, Čedi, Melia, Iberostar, Falkenštajner i prvi One-and-Only u Evropi.

Nema bolje vizit karte od ovog niza imena i brendova duž naše obale!

Eto zato je prošla godina bila rekordna u istoriji crnogorskog turizma, u kojoj su naši prihodi bili veći od 1 milijarde eura, a naše hotele prvi put posjetilo više od milion turista.

Da pojednostavimo stvari:

Visokoplatežne goste ne možemo dočekati ako nemamo hotele u kojima će se udobno smjestiti, i ako ti hoteli ne ispunjavaju najviše svjetske standarde. Nijesu samo prirodne ljepote Crne Gore važne za turizam. Uspjeh određuje saobraćajna dostupnost i kvalitet ponude i usluge. Mi smo, kao što vidite – na dobrom putu.

To nam potvrđuju i posljednji preliminarni zbirni podaci za kolektivni i privatni smještaj za prva 4 mjeseca ove godine koji pokazuju da smo uspjeli da po prvi put u istoriji registrujemo više od 1 milion noćenja u ovom periodu.

Prema preliminarnim podacima Centralne banke Crne Gore, u prihodima to izgleda ovako – za 4 mjeseca ostvareni su direktni i indirektni prihodi od turizma u iznosu od 80.7 miliona eura ili 13% više nego u istom periodu 2018. godine, tj. preko 26% više nego u istom periodu 2017. godine koja je, podsjećam, premašila rekordnu 1987. godinu.

Imam potrebu da prokomentarišem i strukturu gostiju. Naime, u 2018. godini u odnosu na 2015. Crna Gora je ugostila 82% više turista iz Njemačke, 108% više turista iz Velike Britanije, 69% više turista iz Francuske. Taj trend je nastavljen i ove godine, tako da je u našim hotelima u maju boravilo najviše turista iz Njemačke i Francuske.

Nijesam, bez razloga u ovom Domu govorio da su ovo zlatne godine crnogorskog turizma!

A šta je sa Sjeverom Crne Gore? I o tome ste govorili.

Da ne bude za brigu, stvorili smo uslove i sproveli procedure koje će dovesti do toga da i Sjever dobije prve hotele sa 5 zvjezdica koji će biti generatori razvoja najkvalitetnijeg turizma u ovom dijelu naše zemlje. Investicije Vlade u sve oblike infrastrukture, počev od autoputa, nikada nijesu bile izdašnije.

Podsjećam Vas, poslije više decenija, u februaru ove godine otvorili smo novo skijalište u Crnoj Gori - Kolašin 1600, i vjerujem da će, pored izgradnje autoputa, realizacija velikih projekata za razvoj Bjelasice, Komova, Durmitora i Hajle otvoriti vrata novoj razvojnoj fazi kada je u pitanju turizam na sjeveru države.

Uprava javnih radova je prije nekoliko dana (tačnije, 1. jula) potpisala Ugovor za izradu Idejnog rješenja, Glavnog projekta i izgradnju šestosjedne žičare na lokalitetu "Hajla i Štedim". Ugovorena vrijednost izrade tehničke dokumentacije i radova je blizu devet miliona eura.

Juče (16. jula) potpisan je i Sporazum o primopredaji lokacije Vojno-turističkog kompleksa Mediteran na Žabljaku sa obavezom zakupca da investira pet i po miliona eura u izgradnju luksuznog hotelsko-turističkog kompleksa kategorije pet zvjezdica, kapaciteta 100 kreveta.

U toku su i aktivnosti na izgradnji elektroenergetske infrastrukture za potrebe napajanja budućih žičara u okviru ski kompleksa Cmiljača i Žarski. Za ova skijališta ugovorena je i montaža žičara, a procijenjena vrijednost kompletnih investicija na ova dva lokaliteta je više od 52 miliona eura. Dakle, to nijesu planovi i najavljene projekcije, nego su to već projekti koji se realizuju i plaćaju fakture.

Posebno ističem da će na lokaciji nekadašnjeg kulturnog hotela Durmitor na Žabljaku, kompanija Aman na jesen početi izgradnju novog hotela sa 5 zvjezdica, sa kojim će se dičiti Crna Gora.

Poštovani poslaniče Nikoliću,

Podaci koji nam daju dodatan optimizam jesu i oni koji stižu iz Aerodroma Crne Gore, koji su već opslužili preko milion putnika ili 10 % više, a nacionalni avio-prevoznik Montenegro Airlines preveo 5% više. Nacionalni parkovi od početka godine do 1. jula bilježe posjetu od gotovo 152.000 turista što je za 35% više, dok je prema podacima Agencije za elektronske komunikacije, za prvi pet mjeseci registrovano preko 1,47 miliona romer korisnika ili 16% više u odnosu na isti period prošle godine. Ovi podaci dovoljno demantuju one koji nam ovih dana govore da je turistička sezona u kolapsu.

Uvjeren sam da sve što sam saopštio, potvrđuje našu posvećenost da turizam ostvari svoj puni doprinos na dobrobit naših građana i crnogorske ekonomije. Na hiljade stalnih i sezonskih radnih mjesta ukazuju nam da je crnogorski turizam u punom razvojnom zamahu.

A pozivam Vas da već u oktobru, na narednoj sjednici Premijerskog sata ove prognoze i provjerimo i utvrdimo autentičnost podataka koje sam saopštio.

Hvala na pažnji.

Klub poslanika Demokratskog fronta
Andrija Mandić

POSLANIČKO PITANJE

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupština Crne Gore, u ime Kluba poslanika Demokratskog fronta predsjedniku Vlade Crne Gore Dušku Markoviću postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Ko je od vas iz državnih vlasti zabranio da se Momir Bulatović sahrani sa najvećim državnim i vojnim počastima?

Momir Bulatović je bio prvi predsjednik Crne Gore izabran neposredno od strane građana i predsjednik Vlade SRJ koji je objavio neposredno početak odbrambenog rata protiv NATO pakta 1999.godine.

Poznato je da se država Crna Gora opraštala sa najvišim državnim i vojnim počastima od onih koji su to neuporedivo manje zasluživali od Momira Bulatovića i zato tražim da nam saopštite imena onih ljudi iz državne vlasti koji su direktno stopirali odavanje dužnih počasti jednoj od najvećih ličnosti u našoj istoriji kako bi za njihovu sramotu znala sva Crna Gora.

Obrazloženje ću dati na samoj sjednici.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

ODGOVOR

Poslaniče Mandiću,

Nijeste se trebali iscrpljivati tako energičnim obrazlaganjem Vašeg poslaničkog pitanja jer se na njega može dati samo jedan odgovor: Nije bilo zabrane niti stopiranja odavanja državnih počasti Momiru Bulatoviću.

Zakon o Predsjedniku propisuje prava bivših predsjednika Crne Gore koji su tu funkciju obavljali nakon obnove državne nezavisnosti Crne Gore, to jest nakon 2006. godine.

Drugim važećim propisima izvršne vlasti, sahrane sa državnim počastima predviđene su za aktuelne nosioce funkcija, a izuzetaka može biti ukoliko se u odgovarajućoj proceduri donese posebna odluka.

Znači, nije postojao zakonski osnov za odavanje počasti, niti inicijativa za donošenje posebne odluke u tom pravcu.

Prema tome – nije se moglo zabraniti ili stopirati ono čega nema!

Gospodin Momir Bulatović je, kao prvi neposredno izabrani predsjednik Republike Crne Gore, ostavio svoj profesionalni i politički trag u jednom periodu naše novije istorije, i to mjesto mu svakako pripada.

Država je uputila delegaciju koja je izjavila saučešće porodici, koja se sastojala od predsjednika Skupštine, potpredsjednika Vlade, kao i ministra vanjskih poslova.

Ne bih želio dalje da na ovu temu iznosim išta više, iz pijeteta prema samom gospodinu Bulatoviću i njegovoj porodici, a naročito smatram da svi treba da izbjegnemo zamku politiziranja u ovom kontekstu.

Hvala na pažnji.

Klub poslanika Socijaldemokratske partije

Raško Konjević

POSLANIČKO PITANJE

Koliko će novo zaduženje od 500 miliona eura koje je predviđeno prijedlogom rebalansa uticati na ukupan javni dug koje je tokom 2019. godine premašio iznos od 3,1 milijarde eura?

Da li ovakve odluke Vlade predstavljaju „teret o vratu“ novim generacijama? Ukupan javni dug 2016. godine iznosio je oko 2,6 milijardi eura, a ukupan javni dug na kraju 2019. godine premašioće iznos od 3,2 milijarde. Da li činjenica da su za tri godine građani zaduženiji za 600 miliona eura može na bilo koji način da se predstavi kao poboljšanje njihovog životnog standarda? Rast duga od 600 miliona, znači da je Vlada svakog stanovnika Crne Gore, koji je bio dužan 4.300 eura 2016. godine, za samo tri godine zadužila za dodatnih 1.000 eura. Prosječna zarada prema podacima CBCG bila je oko 3% manja u 2018. u odnosu na 2017. godinu.

Ako građani imaju manja realna primanja prema zvaničnim statistikama, ako ih država zadužuje iz godine u godinu, a samo za tri godine više smo nominalno zaduženi preko 600 miliona eura, ako smo u zadnje tri godine povećali PDV i akcize, ako zarade u javnom sektoru gdje radi preko 50.000 ljudi su na istom nivou, ako je minimalna zarada i dalje najmanja u regionu, da li mislite da ekonomska politika vlade daje rezultate na nivou povećanja kvaliteta života svakog građanina?

Predsjedniče Vlade,

Najveći poreski neplatiša je upravo Vlada kao vlasnik nekoliko kompanija u sektoru saobraćaja. Da li mislite da je dobro da Vlada kao vlasnik kompanija ne poštuje zakone države Crne Gore i pravi dug od preko 20 miliona eura, a da sa druge strane ostale poslodavce „drži“ sa najvećim opterećenjem za rad. Da li je u skladu sa principima vladavine prava da zakon treba da važi jednako za sve, da inspeksijske službe i Poreska uprava kažnjavaju poslodavce koji krše zakone, a da ne kažnjava Vladu kao vlasnika odnosno kompanije u državnom vlasništvu koje gomilaju dugove prema državi?

ODGOVOR

Gospodine Konjeviću,

Na samom početku da Vam odgovorim direktno – predloženim izmjenama Zakona o budžetu za 2019. godinu ne uvodi se bilo kakvo novo zaduženje koje će povećati javni dug Crne Gore u narednim godinama.

Naprotiv - ovdje je riječ o pažljivo osmišljenim mjerama otplate državnog duga, sa ciljem zamjene dijela dospelje glavnice povoljnijim sredstvima, o čemu ću detalje obrazložiti u nastavku.

Ekonomska politika Vlade daje veoma dobre rezultate. Nažalost, govorili ste o nekim s pravom o nekim nedostatnostima i slabostima, ali me čudi da niste govorili makar u naznakama i o rezultatima. Dakle, poboljšana je pozicija Crne Gore, gospodine Konjeviću, na međunarodnom finansijskom tržištu, povećani su izvorni prihodi budžeta, pooštrena štednja i kontrola u dijelu rashoda, što doprinosi stvaranju suficita tekućeg budžeta. Mogli ste to makar iz korektnosti pomenuti.

Usmjereni smo na jačanje fiskalne stabilnosti i povećanje konkurentnosti ekonomije. U tom kontekstu je i stvaranje pretpostavki za refinansiranje glavnice postojećeg javnog duga koji dopijeva na naplatu u 2020. godini - a što je i osnovni cilj predloženog rebalansa.

Pošto postojeći dio duga dopijeva 2020. godine i iznosi oko 530 miliona eura, od čega se 321 milion eura odnosi na euroobveznice emitovane 2015. godine, Vlada i Ministarstvo finansija pažljivo prate kretanja na međunarodnom finansijskom tržištu.

A ovih dana i sedmica uslovi za emisiju euroobveznica za zemlje u razvoju su veoma povoljni.

Zbog toga smatramo potpuno opravdanim da se sredstva za otplatu duga koji dopijeva naredne godine obezbijede uz što niže troškove. Time će se doprinijeti postepenom svođenju javnog duga na ispod 60% BDP u toku 2022. godine.

Mogu da uvjerim i Vas i građane da ova finansijska operacija neće biti "teret o vratu" novim generacijama, kako ste vi govorili, već je u pitanju promišljena i pravovremena reakcija, oslonjena na odgovornu ekonomsku politiku koju vodimo.

A kao i svuda u svijetu, po čemu se Crna Gora ne razlikuje ni od jedne druge države, razvoj zemlje se dijelom oslanja na kreditna sredstva, i u toj činjenici ne može biti ništa sporno.

Blagovremena otplata, uključujući i plasman obveznica, mjera je odgovornosti države u ovom trenutku, ali i viza za buduće aranžmane sa kreditorima.

U ovom kontekstu, ističem da je tokom mandata ove Vlade otplaćeno preko milijardu i dvjesto miliona eura javnog duga, a naredne godine planiramo otplatu još 520 miliona eura. Ako ništa onda ste trebali to da kažete, a da ne iskazujete ni poštovanje ni zahvalnost, jer je ovo kao što ste Vi govorili obaveza države, a ne obaveza ove Vlade. Kada govorimo o obavezama države data je i obaveza vama, jer ste dio vlasti i činite ovu državu.

Gospodine Konjeviću,

Podsjetiću Vas na veoma važnu činjenicu - da Vlada već treću godinu za redom tekuću potrošnju finansira iz izvornih prihoda budžeta.

Samo prošle i prethodne godine je ostvaren suficit tekućeg budžeta u iznosu od oko 115 miliona eura, od kojih cijelih 100 miliona u 2018. godini, a povećanje duga u posmatranom periodu je usmjereno isključivo na finansiranje razvoja kroz kapitalne projekte.

To su projekti koji imaju snažne multiplikativne efekte na ekonomiju, poput projekta izgradnje autoputa.

Povećanje javnog duga u iznosu od 600 miliona eura u periodu od 2016. godine, koje pominjete u svom pitanju, dominantno se odnosi upravo na povlačenje sredstava za izgradnju prioritetne dionice autoputa i drugih razvojnih projekata finansiranih iz kapitalnog budžeta, a ovom projektu Vi i Vaša stranka ste dali odlučujući podsticaj. Bez Vašeg učešća i Vaše podrške ovog projekta ne bi bilo.

Dakle, ponoviću ono što sam istakao i tokom Premijerskog sata prethodnog mjeseca. Izgradnja prve dionice auto-puta, zajedno sa ostalim investicionim projektima, uticala je na povećanje bruto investicija u zemlji, što je sve doprinijelo ekonomskom rastu od blizu 5% koji smo ostvarili u posljednje dvije godine. Očekuje se da će nivo BDP-a, u 2021. godini, u odnosu na 2015. godinu, biti realno veći za oko 20,0%.

Snažna investiciona aktivnost u zemlji, koja je jednim dijelom finansirana iz kredita, ubrzala je ekonomski rast i približila bruto domaći proizvod po glavi stanovnika u Crnoj Gori nivou od blizu 50% evropskog prosjeka, što je najviše u regionu, daleko najviše u regionu.

Znate li na kojem nivou je on bio 2006. godine – bio je na nivou od 33% evropskog prosjeka. A to je zapažen, da ne kažem rapidan napredak, poslanice Konjeviću.

Posebno ohrabruju rezultati u posljednje dvije godine. Nastavljen je trend snažnog rasta zaposlenosti od oko 17.000 lica ili 9% više u prvih pet mjeseci 2019. godine u odnosu na uporedni period prošle godine.

Nema bolje potvrde poboljšanja životnog standarda, od ove, sa kojim smo nezadovoljni. Nemoj da mislite da ja govorim o životnom standard koji je na nivou potreba crnogorskih građana, ne, ali da bi došli do tog nivoa moramo da ostvarimo ove rezultate na ovakav način i postupno, bez demagogije.

Stvaramo preduslove za dalji rast zarada i penzija u zemlji. Upravo vodeći računa o standardu zaposlenih sa najnižim zaradama, Vlada je u saradnji sa socijalnim partnerima donijela odluku o povećanju minimalne zarade na 43% prosječne, uz istovremeno smanjenje poreskog opterećenja rada smanjenjem stope doprinosa, a naredne godine se ukida i krizni porez na dohodak fizičkih lica.

Sve će to dodatno rasteretiti našu privredu i doprinijeti povećanju zarada i boljem životnom standardu velikog broja zaposlenih i njihovih porodica.

Zaboravili ste da smo 2016. godine počeli sa primjenom Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, od kojeg je benefite osjetila cijela javna administracija.

Korekcije tog Zakona u dva navrata, uprkos štednji, nijesu išle na njihovu štetu već smo zarade smanjili funkcionerima, kao što znate.

Poslaniče Konjeviću,

Na kraju, s obzirom da ste se u okviru pitanja osvrnuli i na poreski dug kompanija u državnom vlasništvu u oblasti saobraćaja, ponoviću da zakon važi jednako za sve.

Preduzeća u državnom i u privatnom vlasništvu imaju isto poresko opterećenje rada. A primjena Zakona o reprogramu poreskih potraživanja dovela je do unapređenja naplate i kod privrednih društava u vlasništvu države, kao i u privatnom vlasništvu.

Preduzeća u oblasti saobraćaja koja su u reprogramu shodno ovom zakonu, servisiraju svoje obaveze po tom osnovu.

Nastavićemo sa mjerama dalje naplate poreskog duga i jačanja poreske discipline, upravo u cilju jačanja konkurentnosti na tržištu i naplate poreskih prihoda u skladu sa zakonom.

Klub poslanika Bošnjačke stranke, koalicije „Shqiptaret te vendosur – Albanci odlučno” – Forca, DUA i AA i Hrvatske građanske inicijative
Ervin Ibrahimović

POSLANIČKO PITANJE

Poštovani predsjedniče Vlade,

Da li je Vlada planirala konkretne mjere u cilju unapređenja kvaliteta pružanja usluga i efikasnijeg ostvarivanja prava građana iz gradova sjevera Crne Gore?

OBRAZLOŽENJE

Vlada Crne Gore je jasno transparentno pokazala posvećenost ravnomjernom regionalnom razvoju. Izgradnja auto puta i brojni infrastrukturni projekti na sjeveru naše države, kontinuirano uvećanje izdvajanja sredstava iz kapitalnog budžeta za sjeverni region su dokaz nedvosmislene istrajnosti Vlade da kvalitet života građana na sjeveru unaprijedi na svim nivoima. U prilog tome je svakako i činjenica da je jedan od prioriteta Vlade u narednom periodu i uspostavljanje efikasne, racionalne i transparentne javne uprave, koja će postaviti građanina na prvo mjesto.

Polazeći od principa važnosti razvoja sjevera, a time i unapređenja kvaliteta života građana koji žive na tim prostorima, ističem potrebu za otvaranje lokalnih, a možda i regionalnih administrativnih jedinica koje će imati dovoljno finansijskih, ljudskih, upravljačkih i drugih potencijala radi osiguranja kvalitetne javne usluge građanina.

Posebno bih podcrtao na važnost usluga iz resora poljoprivrede, zdrastva, turizma, prosvjete, sporta, kulture, privrednog suda itd, zbog kojih između ostalog građani sjevera nerijetko moraju da dolaze u Podgoricu kako bi ostvarili svoja prava, čime pored izdvojenog vremena dodatno opterećuju i onako skromni svoj budžet.

Na putu evropskih integracija prioritetan cilj nam mora biti sustizanje standard razvijenih zemalja Evropske Unije. Da podjetim da razvijene zemlje Evropske Unije, blizu četvrtine svojih javnih finansija raspoređuju na lokalne zajednice. Crna Gora mora nastaviti još dinamičnije sa konceptom usklađenoga razvoja zemlje i stalnog jačanja lokalnih samouprava. Mora se istrajati na modelima kojima će na najbolji način biti prevladana centralizacija u našoj državi u korist policentričnoga razvoja, efikasnije privrede i stvaranja podsticajnih uslova za život. Posebno je važno podsticati kreiranje povoljnog ambijenta za strana ulaganja, te uložiti dodatne napore kako bi se podstakao razvoj jedinica lokalne samouprave. Što je i jedan od temeljnih preduslova da građani sjevera ostaju u svojim prelijepim krajevima.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

ODGOVOR

Poštovani poslaniče Ibrahimoviću,

Mogu figurativno reći da ne prođe dan a da sa svojim saradnicima ne razgovaram o razvoju sjevera. Čini mi se da nema ni sektorske politike koja sa posebnom pažnjom ne tretira ovo pitanje.

Cijelih 340 miliona eura uloženo je prošle godine u razvoj Sjevernog regiona, a to je oko 45 procenata od ukupno uložених sredstava na nivou Crne Gore. Plan je da se u ovoj godini uloži oko 90 miliona više, tj. 430 miliona eura.

Samo na današnji dan na sjeveru imamo pedeset aktivnih gradilišta. A evo šta je na terenu, između ostalog, neću ih nabrajati sve:

- u Bijelom Polju u toku su radovi na izgradnji škole „Dušan Korać“ ukupne vrijednosti 5,5 milona eura,
- u Rožajama se gradi dječji vrtić vrijedan preko 1,5 milion,
- u Rožajama, Gusinju i Beranama u toku su radovi na izgradnji gradskih pijaca vrijednosti preko 2,5 milona eura,
- u Andrijevici se podiže „Kuća voća“,
- grade se sportski tereni u Šavniku i Rožajama,
- rekonstruišu se i grade novi vodovodi u Andrijevici, Rožajama i dalje širom sjevera,
- u Plavu se radi na izgradnji gradskog trga,
- u Beranama se privodi kraju izgradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda vrijednog oko 12,5 milona eura
- uskoro će početi radovi na izgradnji sportske sale gimnazije i srednje stručne škole u Rožajama, vrtića u Pljevljima, itd.

Iz obrazloženja pitanja vidim da je fokus Vašeg interesovanja i na stvaranju boljih uslova za građane na sjeveru u oblasti poljoprivrede, zdravstva, sporta i kulture.

Pa da sublimiramo u skladu sa vremenom koje nam je na raspolaganju.

Kada je u pitanju poljoprivreda – važno je istaći da je od ukupno realizovanog Agrobudžeta u prošloj godini, preko 50% sredstava bespovratne podrške usmjereno prema sjeveru. Kako je Vaše pitanje fokusirano i na neposrednu podršku građanima ovog regiona, dozvolite da ukažem na to da resorno ministarstvo ima svoje kancelarije u Bijelom Polju, Beranama, Nikšiću i Pljevljima. U saradnji sa opštinama formirani su agrobiznis centri u Šavniku, Žabljaku, Pljevljima, Kolašinu, Mojkovcu i Petnjici.

Svakog dana radimo na unapređenju kvaliteta zdravstvene zaštite pa je tako u tehnološko i infrastrukturno osavremenjavanje zdravstvenih objekata na sjeveru Crne Gore u prethodne

dvije godine uloženo preko tri miliona eura. Uporedo sa tim, u sjevernim opštinama odobreno je 49 specijalizacija i 5 užih specijalizacija.

Za različite programe podrške razvoju kulture na sjeveru iz državnog budžeta godišnje se izdvaja oko pola miliona eura, a u cilju efikasnijeg očuvanja bogatog kulturnog potencijala, Uprava za zaštitu kulturnih dobara formirala je i svoju kancelariju na sjeveru.

Kako je i sport važan segment društvenog razvoja, moramo se saglasiti da su rezultati najmlađeg Vladinog resora itekako vidljivi. U prilog tome govore izgrađene i obnovljene sale i tereni u Pljevljima, Mojkovcu, Plužinama, Žabljaku, Rožajama, Andrijevici, Petnjici, Šavniku i Bijelom Polju – u koje je iz skromnog budžeta Ministarstva uloženo blizu 400.000 eura.

Ministarstvo sporta i mladih je podržalo konstituisanje i funkcionisanje novih omladinskih klubova u Beranama, Pljevljima i Mojkovcu.

Takođe je uspostavljen i servis “Evropska omladinska kartica”, koji obezbjeđuje 60.000 povlastica za mlade u 37 zemalja Evrope. Ovu karticu posredstvom Ministarstva dobilo je 1500 mladih ljudi sa sjevera Crne Gore.

Širok spektar interesovanja iz Vašeg poslaničkog pitanja uključuje i organizaciju Privrednog suda Crne Gore.

Svjestan da ovo pitanje predstavlja izazov našim građanima na sjeveru, moram istaći da je taj model organizacije usaglašen sa strateškim ciljevima Crne Gore u procesu evropskih integracija, i ciljevima predviđenim Strategijom reforme pravosuđa, odnosno organizacijom sudske grane vlasti.

Kada govorimo o efikasnosti organizacije lokalne samouprave, podsjećam da je novim Zakonom o finansiranju lokalne samouprave procenat ustupanja poreza na dohodak fizičkih lica opštinama na sjeveru sa 12 povećan na 50%. Za opštine koje imaju ispod 3.000 stanovnika ovaj procenat povećan je na 70%.

Po ovom osnovu, opštine na sjeveru godišnje će imati veće prihode za oko 10 miliona eura. Tako će prihodi npr. Opštine Pljevlja biti veći za 2,2 miliona eura, Opštine Bijelo Polje za 2 miliona eura, Berana za 1,6 miliona, Rožaja za 700.000, Mojkovca za 600.000 eura.

Stvorili smo, dakle, osnov za podizanje ukupnih kapaciteta opština i organizovanje boljih i efikasnijih servisa za pružanje usluga građanima.

Uspostavljanje institucija kao potpunog servisa građana jeste živ proces, koji se iz dana u dan unapređuje i prilagođava njihovim potrebama.

Da je savršen – nije, ali je svakog dana sa više sadržaja, i sa više podrške centralne vlasti.

Zato pozivam Vaše kolege i sve lokalne samouprave – da umjesto što tražimo mane, damo svoj doprinos da primjeri najbolje prakse zažive u našim opštinama. Ne samo na sjeveru.

I na samom kraju, uvjeren sam da je postojeći administrativni aparat na svim nivoima je odveć dovoljan i za veće zemlje od Crne Gore. O unapređenju i potrebi viših dometa tog aparata valjalo bi diskutovati.

Stoga rješenje za objektivne probleme građana o kojima ste govorili, ne treba tražiti u dodatnom administriranju, već u podizanju efikasnosti postojećeg sistema.

A to se radi na sledeći način ili na više načina:

- uvođenjem tehnoloških inovacija primjerenih digitalnom dobu u kome živimo, čime će državni servisi (prvenstveno javne usluge) biti dostupnije, efikasnije i jeftinije.

Zatim:

- podsticanjem preduzetništva i stručnim usavršavanjima, posebno u sektoru proizvodnje, čime će se povećati zaposlenost i stvarati kvalitetna i održiva radna mjesta koja će doprinositi poreskoj i penzionoj politici, punijem državnom Budžetu i dodatnom smanjenju deficita Fonda PIO;

U takvom ambijentu mi nećemo više govoriti o potrebi snaženja administrativnog aparata u brojčanom, već u operativnom smislu.

Tek kada dostignemo taj nivo - možemo kazati da administrativni aparat ispunjava svoju svrhu u punom kapacitetu, i daje suštinski doprinos kvalitetu života svakog pojedinca.

Vrata Vlade uvijek su otvorena za sve predloge koji za cilj imaju snaženje servisne uloge države i podizanje njene efikasnosti, kako bi na najbolji način služili potrebama naše privrede i građana, a ne za povećanje cijene tog servisa koji pada na teret tih istih građana.

Hvala na pažnji.

Klub poslanika Socijalističke narodne partije i DEMOS-a

Neđeljko Rudović

POSLANIČKO PITANJE

Kada ćete skinuti oznaku tajnosti sa podataka o dodjeli stanova funkcionerima po povoljnim uslovima? Kada ćete staviti van snage postojeću Odluku o načinu i kriterijumima za rješavanje stambenih potreba funkcionera, kojom se već privilegovanima omogućavaju dodatne privilegije koje su neprikladne u postojećem ekonomsko-socijalnom stanju Crne Gore i uvredljive za sve građane Crne Gore. Pošto vlast postoji da bi služila narodu i državi, kada ćete se izviniti građanima Crne Gore zato što vlast vaša partija koristi da narod i država služe njoj?

Obrazloženje ću dati na sjednici Skupštine Crne Gore.

Odgovor tražim u pisanoj formi.

ODGOVOR

Poslaniče Rudoviću,

Mogu se saglasiti sa Vašom konstatacijom da vlast postoji da bi služila narodu i državi. Dodao bih, zakonodavna ništa manje nego izvršna.

Danas se ukazala prilika da demistifikujem temu rješavanja stambenih potreba u javnoj upravi, imajući u vidu da se i previše često rabi protiv ove Vlade.

Odlukom o načinu i kriterijumima za rješavanje stambenih potreba funkcionera propisano je da članove Komisije imenuje Vlada i to: predsjednika i četiri člana, a po jednog člana na predlog Skupštine i predsjednika Crne Gore. Kao što vidite, i Skupština putem svog predstavnika participira u navedenoj Komisiji. Znači, nema nikakvog tajnog dila u Vladi.

I da počnemo od onoga što je ključno u Vašoj tezi – a to je dodjela stanova po povoljnim uslovima. Dakle, nije riječ o dodjeli besplatnih stanova bez osnova, bez reda i propisa, kako to pokušavate da predstavite.

Takav vid odnosa prema zaposlenima nije stran ni drugim državama, ni drugim granama vlasti u Crnoj Gori, ni stranim i domaćim kompanijama. Da li i tu vidite nešto sporno? Ili to nije u redu samo kada to čini Vlada?

Da li su kriterijumi koji su postavljeni Odlukom dobri, o tome se dâ razgovarati i uvažiću svaku dobronamjernu sugestiju.

U crnogorskoj javnoj upravi, gospodine poslaniče, radi na desetine hiljada zaposlenih. Neki kao funkcioneri, većina kao državni službenici. Valjda je normalno da im država (gle čuda!) kao poslodavac omogući da po povoljnijim uslovima obezbijede krov nad glavom. Država je na tržištu.

Trn u oku su Vam funkcioneri, pa ste pitanje ste postavili tako, da pomišljam da bi Crna Gora bila obećana zemlja kada bi funkcioneri bili beskućnici.

Upire se prstom i u državne službenike. Hoćete da kažete da je ispravno da mlada osoba koja gradi karijeru u državnoj upravi (a svi znamo kakve su plate u državnoj upravi) cijelog života ostane kod roditelja. Da nema pravo na podršku poslodavca da dostojanstveno i od svoga rada, gradi svoju budućnost.

Državni službenici nijesu politički imenovane ličnosti, već profesionalci koji će raditi i u nekoj budućoj Vladi, moguće i u Vašoj vladi, kao što rade u ovoj koju ja vodim. Oni su stub naše administracije i ja neću dozvoliti da se posmatraju nikako sem kako zaslužuju, i u skladu sa tim nastavićemo da ih podržavamo u smislu rješavanja stambenih potreba. Sviđalo se to nekome ili ne!

Pored toga, više puta su i neke Vaše kolege u ovom domu pokušale da spočitaju položaj zdravstvenih i prosvjetnih radnika, takođe službenika u našem javnom sektoru.

Kada smo već na ovoj temi, saopštiću Vam i da kroz različite vidove podrške stambena pitanja po povoljnijim uslovima rješavaju i oni, kao i zaposleni u sektoru bezbjednosti.

Evo recimo u sektoru bezbjednosti je u posljednje 4 godine preko 700 zaposlenih riješilo stambeno pitanje po povoljnijim uslovima. A u ovoj godini će oko 150 zaposlenih takođe biti u prilici da dobije kredit za poboljšanje uslova stanovanja, izgradnju ili kupovinu stana. Sindikat bezbjednosnih institucija je uz podršku Vlade započeo projekte za zaposlene u Baru, Cetinju, Beranama, Pljevljima, Herceg Novom, Ulcinju, Danilovgradu – za još oko 300 stambenih jedinica.

U prosvjeti imamo 318 zaposlenih koji su stambena pitanja riješili po povoljnijim uslovima. Samo u posljednje dvije godine ovo važno egzistencijalno pitanje riješilo je i 160 zaposlenih u zdravstvu.

Mogli ste da budete i konstruktivniji – pa da pitate ono što zanima veliki broj građana o čijim stambenim potrebama država takođe vodi računa, a to je – da li ćemo nastaviti projekat „Hiljadu plus”. Govorimo o hiljadama ljudi koje su zahvaljujući podršci Vlade riješili stambeno pitanje, gospodine Rudoviću.

Podsjećam da je u dosadašnjoj realizaciji ovog projekta, kroz sve faze, 1.175 porodičnih domaćinstava riješilo stambeno pitanje.

I to je kupovina po povoljnijim uslovima. I to je projekat Vlade!

A za razliku od pojedinih, ja rješavanje stambenog pitanja ne doživljavam kao privilegiju već kao potrebu.

Poslaniče Rudoviću,

Kada govorimo o privilegijama najmanje ste pozvani da ih drugima spočitavate. Nijesam evidentirao da ste se koje odrekli. Ni Vi ni Vaše kolege koje se nijesu pojavljivale u ovom Domu ili su to činile jednodnevno, odnosno izletnički - od telefonskog računa i kvote za gorivo, do plate koja je u visini prosječnih dva kvadrata stana u Podgorici.

E to je tek, kako kažete, neprikladno!

Ali, s druge strane – ne samo da ću odgovoriti već ću se i složiti sa Vama, jer smatram da je neopravdano da se oznaka tajnosti i dalje nalazi na podacima o dodjeli stanova funkcionerima po povoljnim uslovima.

Sama sredstva planirana za ove namjene objavljuju se kroz Zakon o budžetu, kao i kriterijumi za njihovo korišćenje kroz Odluku o kojoj govorimo. Dakle, nema logike ni opravdanja, već je to dio ranije prakse koju smo naslijedili.

Biću direktan – pošto javni funkcioneri svoju imovinu prijavljuju Agenciji za sprečavanje korupcije, uključujući i detaljne podatke ako su stan ili kredit dobili na osnovu odluke Vladine komisije – ne vidim zašto se i odluka o dodjeli stana ili kredita funkcioneru ne bi objavila.

I kao što sam spreman da ponovo sagledamo tekst Odluke, i da razgovaramo o postavljenim kriterijumima, spreman sam i da skinemo oznaku tajnosti sa imena funkcionera koji rješavaju stambeno pitanje.

Na kraju – dogod budem predsjednik Vlade, stambena politika se može samo unapređivati kako bi što veći broj zaposlenih i građana koji su u stanju takve potrebe, rješavao stambeno pitanje.

Radićemo to zakonito i u skladu sa mogućnostima.

Hvala na pažnji.

Klub poslanika Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore

Boris Mugoša

POSLANIČKO PITANJE

Kakvo je stanje javnih finansija, odnosno izvršenje ovogodišnjeg budžeta? Da li se tekući izdaci finansiraju iz tekućih prihoda, što je jedan od glavnih ciljeva definisanih Fiskalnom strategijom? Koji je nivo ostvarenja Kapitalnog budžeta?

ODGOVOR

Poštovani poslaniče Mugoša,

Glavni cilj ekonomske politike Vlade je povećanje kvaliteta života svih naših građana. To znači više zaposlenih, veća primanja ali i bolja sveukupna infrastruktura – putna, komunalna, socijalna i energetska.

Svjedoci ste da smo napravili napredak u svim pomenutim oblastima, ali za snažnije iskorake moramo nastaviti sa mjerama fiskalne konsolidacije, očuvati makroekonomsku stabilnost i naše finansije učiniti dugoročno održivim. Namjera nam je da nastavimo sa daljim smanjenjem budžetskog deficita i stvaranjem uslova za opadanje javnog duga u srednjem roku, kako ste Vi o tome govorili.

Mjere fiskalne konsolidacije, u prethodne dvije godine, dale su dobre rezultate čemu svjedoči činjenica da su izvorni prihodi budžeta povećani za oko 260 mil. € što predstavlja rast od čak 17%.

Takođe, u istom periodu smo racionalnije trošili, pa smo stvorili prostor za povećanje ulaganja u infrastrukturne projekte čijom realizacijom se ubrzava ekonomski rast i direktno utiče na kvalitetniji život svakog pojedinca.

Efekti sprovedenih mjera fiskalnog prilagođavanja omogućili su smanjenje budžetskog deficita sa 5,8% BDP-a u 2017. godini na projektovanih 2,97% BDP-a u 2019. i obezbijedili da se novo zaduživanje vrši isključivo za finansiranje Kapitalnog budžeta i potrebe prijevremene otplate postojećeg duga.

U isto vrijeme, omogućeno je ostvarivanje suficita tekuće budžetske potrošnje, što ukazuje da je deficit budžeta nastao isključivo usljed realizacije kapitalnih projekata. I zahvaljujem Vam se što ste se u Vašem pitanju ovome posebno posvetili, jer je ovo važan detalj realizacije Plana finansijske konsolidacije.

O postignutim rezultatima u oblasti javnih finansija svjedoči i podrška međunarodnih finansijskih institucija (MMF i Svjetska banka).

To je doprinijelo i poboljšanju kreditne pozicije Crne Gore, čime su se obezbijedili i povoljniji uslovi za pribavljanje sredstava na međunarodnom finansijskom tržištu, odnosno reprogram postojećih kredita uz velike uštede.

Uspješno upravljanje javnim finansijama, doprinijelo je i snažnom ekonomskom rastu, budući da je crnogorska ekonomija u prethodne dvije godine rasla po realnoj stopi od blizu 5%. Sve ovo rezultiralo je i snažnim rastom zaposlenosti.

Podaci o ostvarenju Budžeta u 2019. godine pokazuju da se pozitivni trendovi iz prethodne dvije godine nastavljaju. U periodu januar – jun prihodi budžeta su naplaćeni u iznosu od 824 miliona eura, što je u odnosu na isti period prethodne godine više za 60,1 milion eura ili 7,9%. U odnosu na plan prihodi su viši za 20,7 miliona eura ili 2,6%. Znači, ovo nije sticaj okolnosti

kako bi neko rekao u ovoj sali, nego ozbiljne, strateške i dosledne ekonomske i finansijske politike.

Na drugoj strani, izdaci budžeta u prvoj polovini godine iznosili su 733,9 miliona eura ili 15,3% BDP-a, i u odnosu na planirane manji su za 125,6 miliona eura odnosno 14,6%. Na ovo dosta utiče i realizacija Kapitalnog budžeta početkom godine.

Kapitalni budžet, realizovan je u iznosu od 69 miliona eura, što je više od polovine planiranog za cijelu godinu. Prema podacima Uprave za saobraćaj, od planiranih 36,9 miliona eura, potrošeno je 20,2 miliona eura, dok je Uprava javnih radova od opredijeljenih 63,3 miliona eura realizovala skoro 12 miliona eura. Upoređujući sa prethodnim godinama, ovakav stepen realizacije je očekivan uzimajući u obzir zimu, i loše vremenske uslove u drugom kvartalu, ali i ustaljenu dinamiku radova koja je po pravilu veća u drugoj polovini godine.

Budžet za 2019. godinu usmjeren je na nastavak sprovođenja mjera fiskalne konsolidacije i karakteriše ga brži rast prihoda u odnosu na rashode čime se postiže opadajući trend budžetskog deficita. Kazao sam i u odgovoru na pitanje poslanika Konjevića da je suficit tekućeg budžeta u 2017. godini bio 15 miliona eura, a u 2018. godini cijelih 100 miliona.

Dakle, više trošimo onamo gdje je to najpotrebnije – a to su investicije i razvoj, a štedimo na tekućoj potrošnji.

Uvaženi poslaniče Mugoša,

Vjerujem da niko ne može zažmuriti na preko 200 kilometara rekonstruisanih puteva, nove škole i vrtiće, renovirane zdravstvene objekte i unaprijeđenu zdravstvenu uslugu, na skoro 70 novih hotela, na devet odsto više zaposlenih u prvih pet mjeseci ove godine, u odnosu na isti period prošle godine... Ne možemo žmuriti da smo, uprkos finansijskim izazovima sa kojima se svakodnevno suočavamo, omogućili povećanje minimalne zarade, povećanje penzija kroz njihovo redovno usklađivanje, redovnu isplatu svih zarada, penzija, i socijalnih davanja. U jedan dan.

Predložili smo smanjenje poreskog opterećenja rada kroz smanjenje stope doprinosa, a naredne godine se ukida i krizni porez kada je riječ o dohotku fizičkih lica. Sve to će dodatno rasteretiti našu privredu i doprinijeti povećanju zarada zaposlenih.

Obezbijedili smo milionska ulaganja u obrazovanje i nauku, kroz različite oblike stipendija i drugih podsticaja za učenike, studente, mlade naučnike i istraživače. Poseban kvalitet su i uspješne politike u oblasti sporta i mladih, gdje smo istim novcem ostvarili mnogo veći efekat kod naše omladine.

Namjerno sam rekao ulaganja, a ne izdvajanja, jer svaki euro koji pođe za mlade i talentovane je euro u našu bolju budućnost.

Uz sve ovo – pravovremeno smo vraćali svoje dugove. U mandatu ove Vlade, već sam rekao, vraćeno je 1,2 milijarde eura kredita, a da to ni u jednom segmentu nije uticalo na redovno funkcionisanje budžeta.

Upravo zbog dobrih rezultata, ali i odgovornog odnosa prema obavezama, predlažemo rebalans budžeta za ovu godinu, i on će krajem ovog mjeseca biti pred vama.

Za rebalans smo se odlučili, da ponovim, zbog povećanja prihoda, zbog povećanja minimalne zarade, obezbjeđivanja više novca za nezaposlene, za subvencije za zapošljavanje osoba sa invaliditetom, ali i zbog veće dostupnosti lijekova za naše građane. Dakle, za naš zdravstveni sistem.

Takođe, u Ministarstvu finansija pažljivo prate dešavanja na međunarodnom finansijskom tržištu i u odnosu na tamošnja kretanja razmatraju otplatu duga po što povoljnijim uslovima. To je još jedan važan razlog za rebalans, o čemu sam iscrpnije, kao što sam rekao, u odgovoru na neko od prethodnih pitanja.

Koliko god da je nepopularno govoriti o zaduživanju, dozvolite da ukažem na nekoliko činjenica: ova Vlada ni jedan euro kredita nije uzela za tekuću potrošnju. Svako zaduživanje je bilo za izgradnju infrastrukture, dakle za razvoj i otplatu postojećih dugova.

A činjenica da se sada na međunarodnom finansijskom tržištu možemo zadužiti po boljim kamatnim stopama nego prije godinu dana, govori o tome da smo uradili dobar posao na planu stabilizacije javnih finansija.

U narednom periodu nastaviće se sa dosljednim sprovođenjem mjera fiskalne konsolidacije kako bi se postigli glavni ciljevi strategije u oblasti javnih finansija u periodu 2019-2022. godine, a to je ostvarivanje suficita javnih finansija u 2020. godini i postepeno smanjenje javnog duga, uz njegovo vraćanje u okvire od 60% BDP u 2022. godini.

I komentar na Vaše rekao bih, ne pitanje ali zabrinutost, u odnosu na autoput. U pravu ste, imali smo taj, da kažemo, zasto i u radovima i u plaćanju, jer plaćanje zavisi od radova. Znate da su vremenski uslovi, bili veoma nepovoljni za radove, posebno na otvorenome, da je sada fokus radova na dionici prema Mateševu i praktično nije bilo moguće izvoditi radove na otvorenom.

Ali želim da Vas informišem da već sutra imam radni sastanak sa implementacionim jednicama autoputa i sa izvođačem. Pogledao sam jutros te podatke – ubrzani su radovi, napravljen je značajan pomak i na mostovima i na tunelima i na otvorenoj trasi, čak su djelovi trase su spremni za asfaltiranje. Most Moračica se počeo spajati već sada, a rok je bio do kraja 2019.

Istovremeno, već je Ministarstvo finansija otpustilo sredstva po situacijama koje su u međuvremenu ispostavljene, a poslovi izvršeni. Tako da je sada ukupna situacija, i u pogledu nivoa plaćanja i izvedenih radova, neuporedivo bolja u odnosu na podatke sa kojima Vi raspolazete u ovom trenutku.

Hvala Vam.

Posebni klub poslanika

Aleksandar Damjanović

POSLANIČKO PITANJE

Da li ste zadovoljni načinom na koji funkcioniše penzioni sistem u Crnoj Gori, naročito sa aspekta iznosa penzija, te budžetskih izdvajanja za penzije, kao i da li Vlada Crne Gore namjerava da se ozbiljnije pozabavi ovom problematikom, imajući u vidu sadašnja neadekvatna zakonska rješenja i potrebu izmjene istih?

ODGOVOR

Hvala Vam poslaniče Damjanoviću što ste ovom važnom pitanju prišli na ovakav način. Suštinski vjerujem da nam se i profesionalni i politički interesi poklapaju. Možemo o tome razgovarati u nastavku.

Prosječna penzija u Crnoj Gori, kao što ste i Vi rekli u ovom trenutku iznosi 289 EUR-a. U poređenju sa prosječnom penzijom na primjer u okruženju, kao što su Slovenija i Hrvatska ima bolje pokazatelje.

Prosječna penzija u Crnoj Gori je veća za oko 50 eura nego u Makedoniji, 65 eura nego u Srbiji i između 80 i 100 eura od prosjeka u Bosni i Hercegovini.

Penzije u Crnoj Gori su redovne, a u poređenju sa prosječnom zaradom, prosječna penzija čini gotovo 57% tog iznosa. To je 20 procentnih poena više nego, primjera radi u Hrvatskoj, gdje prosječna penzija čini 37% prosječne zarade.

Lako ćemo se, poslaniče Damjanoviću, saglasiti u želji i potrebi da penzije budu veće.

Ne živi se od relativnog odnosa i poređenja sa drugima, slažem se, ali valja nekada i to koristiti u pristupu, nego od konkretnog iznosa i kupovne moći. Znamo da za jedan broj penzionera uslovi nijesu zadovoljavajući i odlučni smo da to popravimo.

Veoma je važno, međutim, da unapređenje ovog složenog sistema sprovodimo na održiv način, ne narušavajući uspostavljenu stabilnost i pouzdanost jer onda možemo napraviti veću štetu Broj korisnika prava koje isplaćuje Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore na kraju prvog kvartala ove godine iznosio je 130 hiljada. Od toga, Vi ste već rekli čini mi se su 124 hiljade su korisnici penzija, a nešto manje od 6 hiljada korisnika ostalih prava iz ove oblasti. Starosne penzije čine 57% ukupnog broja penzija, a invalidske oko 18%, dok porodične učestvuju sa 25%.

Sa druge strane, ukupan broj osiguranika na obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje za navedeni mjesec bio je oko 202 hiljade, što znači da je odnos broja osiguranika prema broju korisnika svih prava koje isplaćuje Fond PIO 1,55 : 1.

Deficit Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja koji je prisutan, finansiramo bez zastoja, planirano i stabilno, i ne dovodimo u pitanje redovnost njihovih davanja.

Ohrabruje činjenica da ovaj deficit ima tendenciju pada. Poređenja radi, deficit u 2011. godini iznosio je 40,25%, u 2012. godini je bio 42,81%, nakon čega je u permanentnom padu.

Naime, za finansiranje penzijskog sistema u prošloj godini Fondu PIO Crne Gore obezbijeđeno je, i ja da ponovim, oko 420 miliona eura. Izvorni prihodi Fonda, kroz doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje bili su 318 miliona eura ili 75,62%.

Dakle, deficit za 2018. godinu bio je 24,38%, i smanjen je za skoro 44% od 2012. godine.

Ovakvo značajno umanjeње deficita prvenstveno je rezultat razvoja ekonomije, odnosno ekonomskog rasta koji smo ostvarili. I upravo na ovoj temi treba tražiti odgovor na često pitanje: „kada će građani Crne Gore početi da osjećaju konkretne benefite?”

Jedino daljim rastom sličnim ovome koji smo dostigli možemo doći do više radnih mjesta i boljih plata, a samo bolje zarade garantuju adekvatnu osnovu za više penzije.

Vlada je u skladu sa strateškim dokumentima za ovu godinu planirala donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Predviđeno je da će se ovim zakonom, u cilju održivosti penzijskog sistema, veće pravednosti i adekvatnosti penzijskih davanja, preispitati zakonski uslovi koji omogućavaju ranije penzionisanje. Navedeno rješenje trebalo bi da utiče na sprečavanje ranog napuštanja tržišta rada i ranijeg penzionisanja.

Uvaženi poslaniče Damjanoviću,

Vlada permanentno unapređuje zakonodavni i institucionalni okvir kojim se tretiraju naši penzioneri. Paralelno, svake godine izdvajamo značajna finansijska sredstva za socijalni program namijenjen našoj najstarijoj populaciji. U 2018. godini za program pomoći penzionerima s najnižim primanjima obezbijeđeno je 300.000 eura, dok je za subvencionisanje odmora i oporavka opredijeljeno 456 hiljada eura. Za nabavku zimnice pod povoljnijim uslovima obezbijeđeno je 318 hiljada eura, a za klubove penzionera 50 hiljada eura.

Radili smo i na rješavanju stambenih potreba – do sada u Podgorici izgrađene su i useljene tri zgrade za penzionersku populaciju: dvije zgrade od po 100 stambenih jedinica i jedna od ukupno 88 stanova.

U Bijelom Polju izgrađene su i useljene dvije zgrade za penzionere, prva sa 10, a druga sa 8 stanova. U Nikšiću su izgrađene i useljene tri zgrade za penzionere, prva od 12 stanova, druga od 75 stanova i treća takođe od 75 stanova.

Na Cetinju se gradi zgrada sa 39 stanova za penzionere. U Pljevljima se gradi 20 stanova, a na Žabljaku 5 stanova. Takođe, u Baru će se graditi zgrada sa 75 stanova, a u Danilovgradu zgrada sa 9 stanova.

Nastavićemo sa ovim aktivnostima, i pozivam i ostale lokalne samouprave da kroz oslobađanje od plaćanja komunalija podrže Vladine inicijative, a Ministarstvo rada i socijalnog staranja će, kao i dosad, biti i pouzdan i izdašan partner.

Od 2004. godine uvaženi poslaniče kada je počela reforma penzijskog sistema, penzije u Crnoj Gori su porasle za 145%. One se redovno usklađuju, i u skladu su sa trenutnim finansijskim potencijalom zemlje.

Penzioni sistem funkcioniše stabilno i malo je onih koji danas mogu prigovoriti na redovnost penzija i pouzdanost koji ovako postavljen i osnažen sistem pruža korisnicima.

Kada govorimo o visini iznosa penzija, jasno je da želimo više. Ovo za nas nije pitanje kampanje, posebno ne pitanje kojim ćemo se baviti na prečac, već državni prioritet sa jasnim ciljem – permanentno unapređenje statusa naših najstarijih, a bogami i zaslužnih članova našeg društva.

Ova Vlada, ne samo da izražava poštovanje nego i cijeni doprinos materijalnoj supstanci i vrijednosti koju današnja Crna Gora ima, kada su u pitanju penzioneri. Znamo, kao i što ste sami rekli, da podnose ozbiljan teret ukupnih reformi koje uključuju i finansijske reforme. I vjerujem da ćemo svi zajedno naći načina da i ovoj populaciji penzionera popravimo penzije te unaprijedimo njihov položaj. Što je mnogo važnije da na kvalitetniji način kreiramo politiku za buduće penzionere. To je jednako važna obaveza.

Nažalost, model po kojem se usklađuju penzije je uspostavljen poodavno, penzioneri po ovom modelu rekao bih ne dobijaju ono što im pripada zbog toga novim zakonom razmišljamo o uvođenju novog modela koji bi bio pravedniji i prihvatljiviji za ovu populaciju.

Hvala.